

Intervjuu korraldaja E

Sissejuhatus, eesmärgi tutvustus, kokkulepete kordamine.

A: Kui oluline on Sinu kui korraldaja jaoks kolleegidega suhtlemine ja ühisüritused?

E: Oi, see on väga oluline. Kui töö juures ei näegi vahel kedagi, siis on ju hea, kui saad inimestega niisama juttu ajada. Meil on muidugi see, et me bussis räägime väga palju igasuguseid asju. Aga teisipidi on jällegi nii, nagu teistel ka, kes kuskil väljaspool Tartut elavad, et kõigist üritustest ei saagi osa võtta. Eriti kui on nagu meil ühine minek ja tulek, ainult on võimlus maha jääda, aga siis ei saa jälle kuidagi koju. Sellepärast ma arvan jätavad paljud üritustele tulemata, et pärast on jama transpordiga. Kes saab linna jääda, sellel on parem.

A: Nii et suhtlemine töövälisel ajal on ikkagi oluline?

E: On töövälisel ajal ja tööl ka. Aga tööl sa räägid rohkem tööasju. Muidu niisama loba ei saa tihti ajada.

A: Aga ühisüritused?

E: Muidugi on olulised. Miks ma neid muidu olen nõus olnud tegema. Kuigi vahel ei viitsi. Aga siis võtad ennast jälle kokku ja teed. Ikka on ühisüritused olulised, ühised peod või matkad või mingid väiksemad olemised, sünnipäevad. Ei teagi, miks meil sünnipäevade tähistamine on väiksemaks jäänud?

A: Kas on?

E: Mulle tundub nii. Või lihtsalt ... Võib-olla ei ole ka.

A: Mis on kõige olulisem ürituste korraldamise juures?

E: Nagu see Mooste pidu oli. Hea meeskond, tegime lihtsatest vahenditest, tuldi vabatahtlikult appi. See ongi oluline. Et tahad teha, mitte kästakse.

A: Kuidas Sina kui korraldaja mõtestad ja mõistad ürituste eesmärgi?

E: Vahel korraldajad ei mõtle eesmärgist, sest antakse käsk teha. See ei ole ainult vahel, pidevalt ju tehakse korraldus või öeldakse, et sina oled igal aastal teinud, tee nüüd ka. Ürituste korraldamine ei ole tegelikult kellegi konkreetne ülesanne – kas peaks seda tegema terviseedendaja, aga neid ka ju enam keskustes ei ole, asjaajaja või tegelikult on nii, et teeb lihtsalt üks aktivist. Jäänud samad inimesed tegema ja osa võtma ka, aga üldiselt inimesed tulevad kaasa.

A: Aga eesmärgid? Miks üldse üritusi tehakse?

E: Et tuua sära silmadesse, koosolemisest rõõmu tunda, muidu igaüks istub oma kabinetis. Tulla korraks töörutiinist välja. Need on sellised väiksed sutsakad, mida me oleme töö ajal teinud. Vanas majas, kui oma keskus oli, tegime rohkem. Näiteks Kadripäeval loopisime herneid, käisime naisteriietes ja rahvariietes mööda kabinette, laulsime, soovisime head tööõnne ja kutsusime karaskit sööma. Olid mõned inimesed nõus lolli tegema, teisi lõbustama.

Vastlapäev – mitmel aastal oleme olnud enda hoovi peal. Raha ei ole, et kuhugi kaugemale sõita ja siis oleks tulijaid vähem. Kui töö ajal midagi korraldada, siis paljud teevad, peavad tööd tegema ja ei saa tulla. Töövälisel ajal inimesed ei tule kodust välja, et töökaaslastega aega veeta. Mõned tahaks küll, aga ma tean, et paljud ei taha.

On olnud olümpiateemaline vastlapäev, kui olümpia-aasta oli. Tegime võistkonnad või paarides, mängisime hokit ja olid teatevõistlused ja lumehunnikust lasime alla. Pärast on alati olnud supp ja kuklid. Kui väga külm ei ole, sõime väljas. Vahel oleme võistlust teinud ju ka plusskraadidega.

A: Aga eesmärkidest veel?

E: Natuke mõeldes tervisele, liigutada saab. Tuua vaheldust tööellu. Saada töökaaslastega paremini tuttavaks – inimene on hoopis teistsugune väljapool töölauda. Näiteks võivad kanuusõidul ühes paadis olla võõrad inimesed, aga siis saavad tuttavaks. Väljaspool töörutiini tulevad paremad ideed, näiteks saunalaval.

A: Kas need on täitunud?

E: Nii palju, kui mina aru saan, ikka on. Ma ei ole sellele niimoodi mõelnudki. Kui eesmärk on inimestega paremini tuttavaks saada, siis kui on väiksemat sorti üritus, ma mõtlen mitte nii suur kui jõulupidu, siis jõuad kõigiga rääkida ja lähemalt tuttavaks saada. Näiteks kui me oleme Peipsi ääres oma suvepäevi teinud – nii paras punt ja tegevused ka ja kohe kuidagi kõik see liidab neid, kes kohal on olnud. Ma olen vaadanud, et teised jäävad nagu kõrvale, kui hiljem osalejad meenutavad. Neil on ühised mälestused ja mulje ja kuna on tegelikult olnud iga aasta põhituumik sama, siis on see grupp nagu ühtsem ja suhtleb tööl ka rohkem. Ja kõigile on ju meeldinud ja siis sa ei mõtlegi, et mis eesmärgil täpselt me siia tulime ja kas see eesmärk täitus.

Kui võtta nii, et igal matkal on terviseedenduslik eesmärk, siis see kindlasti täitub. Ja meelelahutust pakkuda ja vaheldust, need ikka täituvad. Mis muid suuri eesmäärke seal ikka olla saab? Pole ju vaja hakata mingit suurt eesmärki välja mõtlema.

A: Miks teatud üritused oma eesmärgi ei täida? Või kas sa oled tundnud, et mõni üritus ei täida oma eesmärki?

E: Ausalt öeldes ei ole tundnud. Ma muidugi ei ole päris kõigist üritustest ise osa võtnud, suvepäevadest näiteks ja igale poole ju ei kutsuta ka, ma oleksin tahtnud nii minna septembris sinna vastuvõtule, aga kõiki sinna ei kutsutud. Ma pigem ütleks, et see viib tuju ära, kui mõned saavad minna ja mõned mitte. Tavaliselt on sellised üritused kõik ju juhtkonnale või juhtidele, tavalistele töötajatele ei ole võimalustki sinna pääseda. Siis tundub, nagu mõned oleks teistest võrdsemad.

Ma arvan, et mingid koolitused vahel ei täida oma eesmärki, kui sealt ei ole midagi õppida. Ma ei tea, kuidas päästjatel on, kas neile üldse tehakse koolitusi? Midagi vast ikka tehakse. Aga see eesmärgi asi on jah ... Mõned Päästeameti üritused, kust meilt võtab vähe rahvast osa võib-olla ei täida oma eesmärki. Siis ei saa ju eesmärk täituda, kui vähe rahvast on.

A: Aga mis sa arvad, miks teatud üritustest osa ei võeta?

E: Siin võib olla erinevaid põhjusi, ma usun. Vimm päästeameti vastu kandub üle üritustele ja ei taheta tulla. Inimesed on väsinud. See on tulnud just peale päästeameti alluvusse minekut. Algusaastatel oli keskuse üritusi ja väiksemaid tähistamisi rohkem.

A: Räägi enda seisukohalt.

E: No mulle ei sobi sageli suvel ja ma tean, et paljudele tegelikult ei sobi suvel kohe ükski nädalavahetus. Suvel on paljudel maal tööd, raske aega leida. Päästjad on enamasti mujal tööl vabadel päevadel. Oma asju on nii palju ja siis lihtsalt ei jõua igale poole. Ma olen vist ainult ühel suvepäeval käinud, päris alguses, kas esimene või teine aasta. Aga rohkem pole nagu tõmmanud. Kui aega ei ole ja keegi, kellega sa rohkem suhtled, ei lähe, siis ei ole endal ka huvi minna. Ma juba ütlesin, et transpordi teema on see, et ei saa pärast koju, et ei tulla mõnele üritusele. Elukoha kaugus – me kõik ei ela ju Tartus, kui siin õhtul midagi tehakse, siis tekib kohe transpordiprobleem. Laste peol oli sama probleem – ei saa tulla, transporti ei ole.

A: Mis veel võib olla põhjuseks? Näiteks sinu enda korraldatud ürituste puhul.

E: No see, kui töö ajal midagi teha, siis ei saa inimesed töö pärast, on kuskil ära või lihtsalt on kiire. Ma arvan, et kes on käinud, need tulevad ikka, ja kellel harjumust ei ole, need ei tule ka. Vahel võib olla etteteatamise aeg lühike – ei saa oma tegemisi kohe planeerida.

A: Kas oled kogunud tagasisidet või küsinud arvamust oma organiseeritud ürituste kohta?

E: Tegelikult ei ole. Niisama jutu sees olen küsinud, kuidas meeldis või on inimesed ise rääkinud. Tavaliselt räägivadki ise. Ja kui otse küsima minna, siis sageli just ei räägi. Ega

halvasti ei ole küll keegi midagi otse öelnud. Või on sulle tulnud ütlema? Ma ise vahel tunnen, et mingid asjad oleks võinud teist moodi teha või kõik ei lähe päris nii, nagu plaanitud, aga välja oleme vedanud kogu aeg. Kas sa arvad, et peaks tegema mingi spetsiaalse küsitluse, et tagasisidet saada? Kas sa usud, et inimesed vastavad ausalt? Kui see ei ole anonüümne, siis mitte. Ja nad tegelikult ei viitsi. Keegi ei viitsi peale pidu hakata mingit ankeeti täitma.

A: Kas midagi on aastatega muutunud? Mis põhjustel?

E: Ma juba ütlesin, et keskuse ajal oli enda selliseid väikeseid tegevusi rohkem. Väiksemad tähtpäevad, sünnipäevad, naistepäeval tegime meestele välja. Või niisama mingid näituste korraldamised, koogiküpsetamise päevad, kui kõik naised tõid mingi enda küpsetatud koogi. Keskuse ajal oli kuidagi kõik lähemal, omasem.

A: Kui oluline roll on üritustel kui motivaatoritel ja ühtsustunde loojatel?

E: Ikka on oluline roll. See tekitab hea tunde, kui on hea üritus olnud, siis tahad kohe järgmine päev parema meelega tööle tulla ja muljeid vahetada. See ka motiveerib uut üritust korraldama, kui on hästi läinud ja kõigil on tore olnud. Mooste esimene jõulupidu sujus väga hästi – hea meeskond, esinejad jooksid ise sülle – oli lihtne organiseerida. Aga ma juba ütlesin, et inimesed on väsinud ja vimma täis ja siis ei taha keegi miskist tööga seonduvast asjast kuuldagi, töökaaslastega välja minekust näiteks. Siis see küll mingi motivaator ei ole. Ma ei saa kõigi eest rääkida, aga mind motiveerivad küll mõned üritused väga, mitte kõik. Suvepäevad mitte, aga näiteks kui me käisime Linnuteel, siis see oli küll väga mõnus ja liitis kõiki osalejaid. Me juba enne rääkisime, et need, kes on osa võtnud, järgmisel päeval neil on ka, millest rääkida ja nad hoiavad omaette, sest teised ei oska kaasa rääkida, kui ei ole osalenud. Aga see ongi, et seda seltskonda ei ole vaja väga suureks ajada. Siis ei jõua kõigiga rääkida ja liituda. Ja kõik ei taha suures seltskonnas olla. Ma ise võin küll kõigiga suhelda, kui jõuaks, aga kõik ei taha. Nad tahavad pigem väiksema ja oma pundiga üritusi. Kui Elva päästjad käisid mitmel aastal mul laagris abiks, siis ma pärast organiseerisin neile kanuumatka. Nii palju osavõtjaid oli. Suured üritused neid ei motiveeri, nad tahavad teha midagi oma komandoga. Tuleb tänada ja motiveerida neid, kes sind aitavad.

Aga muidugi teisest küljest on see, et tegelikult võtab meil üritustest osa väike protsent inimesi. Ja alati peamiselt ühed ja samad. Me nagu motiveeriks siis ainult neid. Aga järelikult teisi ei motiveeri need üritused. Järelikult ei ole need üldse tähtsad. See on huvitav – järelikult ikkagi üritused ei motiveeri.

A: Aga ühtsustunne või meie-tunne?

E: See tuleb sama välja, et liidab neid, kes osalevad. Ja teatud mõttes ei liida ka. Kui on üritusel suur seltskond ja erinevad inimesed, siis on tuttavad ikka omaette, võõrastega ei suhelda, eriti juhtkonnaga ei suhelda. Kasvõi rattamatk. Rattasõidul ka näed neid, aga üldse ei suhtle, oled oma tuttavas pundis. Seal on tunda, et üks seltskond on nagu kõrgemal. Nad ei ole lahke näoga, ei kutsu suhtlema. Mind nagu tõrjutakse. Alluvad tahaksid küll rääkida, aga juhtkond ei taha. Nad oma omas kestras, ei lase ligi. Ja sa tunned ennast nagu võõras võõral maal. Päästjatele oleks see väga oluline – tahaks, et K nendega räägiks, nad ju tahtsid medalite üleandmisel kõik K-ga pilti teha.

A: Kuidas Sinu arvates mõjutavad üritused organisatsioonikultuuri?

E: Ma ei tea ... Eks nad ikka mõjutavad. Kultuur ongi üritused või üritused on kultuur, vähemalt osa sellest. Eks sinna kuuluvad muud asjad ka ... Kõik igasugused tavad ja kombed, mida kuskil tehakse, millega ollakse harjunud, mis on need kombed, kuidas tööd tehakse. Vaata, üritustega on nii, et ühed tehakse ühtedele, teised teistele, siis ongi, et ühtedel on üks kultuur ja teistel teine. Ja ma arvan, et see on piirkonniti ka erinev – läänes on teine kultuur kui idas. Meil siin ka on oma tegemised ja oma kultuur.

A: Kas peaks olema üks ühine kultuur?

E: Ei, vist ei olegi vaja. Las jääda väike omapära. Muidugi mingid asjad peavad olema kõigile ühtemoodi, nagu päästeameti üks vorm või väärtused, aga üldiselt võiks minu poolest jätta küll nii, et igal ühel on omad traditsioonid, mis on olnud ja mida edasi viiakse. Ma tegelikult hakkasin mõtlema, et ühist vormi ju tegelikult kõigil ei ole. Meil on mõnedel need uued riided, päästjatel on oma riided, vormi ka kõigil ei ole, raamatupidajad ja personal ja mõned veel, neil ei ole ka üldse midagi ... Selle vormi järgi nüüd küll ei saa aru, et meil on üks asutus.

Ma tegelikult ei taha selles mõttes, et meil oleks üks kultuur, et ma ei taha teha sellist üritust, mis päästeametist kästakse. Võib-olla see ei sobi meile üldse, meie töötajad ei taha sellist üritust. Miks peab käsu korras tegema, siis ei taha keegi osa võtta ka, kui ei tundu tore või on väga peale surutud. Meie inimestel on selline arvamus, et kõik, mis päästeametist alla tuleb, on jama. Mulle tundub, et ürituste suhtes võib see ka nii olla.

A: Kuidas Sinu arvates on seotud üritused sisekommunikatsiooniga?

E: Sa mõtled nüüd, et kuidas on üritusi reklaamitud?

A: No võid rääkida sellest ka.

E: Raske on teha üritust rahvale atraktiivseks – see nõuab juba teistsuguseid oskusi, näiteks teadmisi reklaamindusest, kuulutuste disainist, mis omakorda nõuab head arvutikasutusoskust. Me muidugi oleme lasknud väikese raha eest kuulutused proffidel teha, aga see on jälle see koht, kuhu minevat raha võiks parem mujale kasutada. Ja nad sageli ei tea, mida me tegelikult nagu tahame. Või ei osata selgitada. Me praegu oleme juba selgeks saanud, kuidas on vaja päästjatele läheneda ja neid kutsuda. Inimesed tahavad küll tulla, aga ootavad korduskutset. Sa pead nende poole isiklikult pöörduma ja nagu lausa paluma. Vaat ühel aastal selle jõulupeoga ju oli nii. Nagu meil oleks vaja seda pidu korraldada! Me teeme ju ikka eelkõige päästjatele, aga siis lausa palu neid ja moosi, et nad tuleksid. Siis küll läheb isu ära midagi korraldada, kui näed, et teised selle vastu üldse huvi ei tunne.

A: Mis on seni olnud korraldamise juures kõige raskem?

E: Väga raske on head üritust teha, kui rahalised ressursid on piiratud. Osalejate ootused on kõrged – tahetakse kuulsaid esinejaid, palju süüa, aga raha on alati napilt. Raha paneb asja paika. Tuleb võimalusi otsida ja tutvusi kasutada. Ja siis on tunda ebavõrdsust – kuidas päästeametis tehakse vastuvõtt nii et rahanumbrit ei tunta. Aga see on ainult valitutele, töötajate tehakse vahet, võrdsust ei ole.

Rahade korjamine on alati üks rist ja viletsus. Kõigepealt see on keeruline, et saada tagasisidet, palju on tulijaid. Inimesed ei anna oma osavõtust ja mittevõtust teada. Nii on keeruline planeerida. Üks aasta oli jõulupeol teistpidi ülerahvastatus. Laste jõulupeol ka.

Ja siis see rahade korjamine ... Osalusest teatamine on kehv, ei saa planeerida majutust, sööki. Inimestel ei ole kohusetunnet, nad ei ütle, kas tulevad või ei tule. See näitab lugupidamatust korraldaja suhtes. Selle koha pealt liigub info väga halvasti.

A: Aga sellest seisukohast, et üritused on hea võimalus omavaheliseks suhtlemiseks, info vahetamiseks ja just alt-üles?

E: (Paus) Ma ei usu ... Päästjad ei lähe jõulupeol M-ga rääkima. Ülevalt tuleb ainult sellist hoogtöölist üleskutset, mis on üles haibitud ja ei mõju üldse loomulikult. Kõik need kõned ja ... Nagu vene ajal. See on võlts ja kõik tajuvad seda. M on selles suhtes parem, kui K. Aga meil tuli juba jutuks, et suheldakse ikka oma tuttavatega, oma komandoga, või siis piirkonna inimestega, kellega töö kokku puudutakse. Või kellega on juba kuskil pidudel varem kokku saadud. Kellega on, millest rääkida, mingid ühised teemad peavad olema.

A: Seega tundub sulle, et kommunikatsiooni seisukohalt üritused oma eesmärgi ei täida?

E: Eriti ei täida. See on omavaheline suhtlemine, lihtsalt plära ajamine tuttavatega.

A: Mida võiks edaspidi teist moodi teha?

E: Laste jõulupidusid võiks korraldada maakondades. Meil ei ole kohti nii suurele hulgale lastele. On toredaid kohti küll, aga sinna kõik korraga ei mahu. Me oleme viimased aastad teinud ju peo kahes vahetuses. Perepäevad võiksid ka olla piirkondlikud. Nagunii hoiavad pandid omaette, võõrastega suhtlema nii naljalt ei hakata. Vennastumine toimub võib-olla väga öösel ja väga purjus peaga. Või siis kaklus.

Raske on igal aastal midagi uut välja mõelda. Kuna on suur asutus ja tavaliselt osalejaid palju, siis asukoht seab nõuded. Võiks olla erinevad läbiviijad erinevatel aastatel – et sel aastal teeb kriis, järgmisel aastal ennetus. Kui inspiratsiooni ja motivatsiooni ei saa mujalt, siis ei suuda uut välja mõelda, kui oled juba kaua päästeametis töötanud. Ükskord saavad mõtted otsa, kui üks kogu aeg teeb.

A: Tahad sa veel midagi lisada?

E: Ma vist olen kõik ära rääkinud. Tegelikult on meil keskuses toredad inimesed ja valmis appi tulema, kui vaja on midagi korraldada. On välja kujunenud oma meeskond, tead, kelle poole pöörduda, keda võib usaldada. Ajame siin oma asja, polegi oluline, mis üritusi Tallinnas tehakse.

A: Aitäh! Oli suur abi.